

Předmluva.....	8	5.4. ŠKRAPY	53
Úvod	10	5.4.1. TYPY ŠKRAPŮ.....	54
Předmluva k českému vydání.....	12	5.4.2. ŽLÁBKY.....	55
KRAS	15	5.4.3. KAMENICE	56
1.1. KRAS	16	5.4.4. KRASOVÁ DLAŽBA.....	57
1.2. KRAS JAKO POJEM.....	17	5.4.5. OBŘÍ ŠKRAPY	58
1.3. KRAS VE SVĚTĚ	18	5.5. ZÁVRTY	59
1.4. KRAS JAKO TROJROZMĚRNÁ KRAJINA	20	5.5.1. TYPICKÉ ZÁVRTY.....	60
KRASOVÉ HORNINY	23	5.5.2. PRIMÁRNÍ (KOROZNÍ) ZÁVRTY	61
2.1. TYPY KRASOVÝCH HORNIN	24	5.5.3. ŘÍCENÉ ZÁVRTY.....	62
2.2. KARBONÁTOVÉ HORNINY.....	26	5.5.4. ZÁVRTOVÝ KRAS.....	63
2.2.1. VZNIK VÁPENCŮ	27	5.6. POLJE	64
2.3. EVAPORITY	28	5.6.1. HYDROLOGICKÉ POMĚRY NA POLJI	65
2.4. GEOLOGIE.....	29	5.7. KRASOVÉ PLOŠINY	66
VODA V KRASU	31	5.8. VYSOKOHORSKÝ KRAS.....	67
3.1. VODA V KRASU	32	5.9. KUŽELOVÝ A VĚŽOVÝ KRAS.....	68
3.2. KRASOVÉ ZVODNĚ	33	5.10. KONTAKTNÍ KRAS	69
3.3. POVRCHOVÁ VODA V KRASU	34	5.11. JESKYNNÍ VCHODY	70
3.3.1. POVODNĚ	35	JESKYNĚ.....	73
3.3.2. PONORY	36	6.1. TYPY JESKYNÍ.....	74
3.3.3. KRASOVÉ PRAMENY	37	6.2. JESKYNNÍ CHODBY	76
KRASOVÉ PROCESY	41	6.2.1. VSTUPNÍ PROPASTI	78
4.1. ROZPOUŠTĚNÍ.....	42	6.2.2. VNITŘNÍ PROPASTI.....	79
4.2. KRAS A KLIMA	43	6.2.3. JESKYNNÍ CHODBY	80
4.3. INTENZITA KOROZE.....	44	6.2.4. JESKYNNÍ SÍNĚ.....	81
4.4. VÁPINITÉ ULOŽENINY NA POVRCHU.....	45	6.3. SEZNAM NEJVĚTŠÍCH JESKYNÍ K ROKU 2020	82
4.5. KRAS A JESKYNĚ V OSTATNÍCH HORNINÁCH	46	6.4. VZNIK KRASOVÝCH JESKYNÍ	84
POVRCHOVÉ KRASOVÉ TVARY	49	6.5. EPIGENETICKÉ JESKYNĚ	85
5.1. POVRCHOVÉ KRASOVÉ TVARY	50	6.5.1. EPIGENETICKÉ JESKYNĚ V HYDROLOGICKÝCH ZÓNÁCH KRASU	86
5.2. KRASOVÝ POVRCH	51	6.5.2. ŽIVOTNOST EPIGENETICKÝCH JESKYNÍ.....	87
5.3. KRASOVÉ KRAJINY.....	52	6.5.3. RYSY EPIGENETICKÝCH JESKYNÍ.....	88
		6.6. HYPOGENNÍ JESKYNĚ.....	90
		6.6.1. PŘÍKLAD HYPOGENNÍ JESKYNĚ	92
		6.7. JESKYNĚ V SÁDROVCI.....	94
		6.8. JESKYNĚ V SOLI.....	96

6.9. JESKYNĚ V KŘEMENNÝCH PÍSKOVČÍCH.....	98
6.10. VULKANICKÉ JESKYNĚ	100
6.11. LEDOVCOVÉ JESKYNĚ	101
6.12. TEKTONICKÉ JESKYNĚ	102
6.13. POBŘEŽNÍ JESKYNĚ	103
6.14. SKALNÍ MOSTY.....	104
6.15. JESKYNĚ BEZ STROPU	106
6.16. JESKYNNÍ VÝPLNĚ	107
6.16.1. JESKYNNÍ SEDIMENTY	108
6.16.2. JESKYNNÍ MINERÁLY.....	109
6.16.3. BĚŽNÉ JESKYNNÍ MINERÁLY	111
6.16.4. SPELEOTÉMY	112
6.16.5. VARIABILITASPELEOTÉM	113
6.16.6. KLASTICKÉ SEDIMENTY.....	114
6.16.7. JESKYNNÍ KLIMA.....	115
6.16.8. LEDOVÉ JESKYNĚ	116
6.16.9. ŽIVOT V JESKYNÍCH.....	117
6.16.10. POVRCHOVÉ DRUHY ŽIVOČICHŮ V JESKYNÍCH ...	118
6.16.11. PODZEMNÍ FAUNA	119
6.16.12. PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZY	120
6.16.13. ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY	121
6.17. JESKYNĚ A LIDÉ	122
LIDÉ A KRAS.....	125
7.1. ZRANITELNÝ KRAS.....	126
7.2. HROZBY	127
7.2.1. PŘÍKLADY HROZEB.....	128
7.2.2. ZNIČENÝ KRAS.....	129
7.3. ZRANITELNOST KRASOVÝCH VOD	130
7.3.1. VODÁRENSKÉ VYUŽITÍ KRASOVÝCH ZVODNÍ	131
7.3.2. VODÁRENSKÉ VYUŽITÍ KRASOVÝCH PRAMENŮ	132
7.4. ODPADKY A SKLÁDKY	133
7.5. INTENZIVNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ.....	134
7.6. ODLESŇOVÁNÍ – PASTVA / TĚŽBA DŘEVA	135
7.7. MASOVÁ TURISTIKA	136
7.8. TURISTIKA A JESKYNĚ.....	137
7.9. ZNEČIŠŤOVÁNÍ A NIČENÍ JESKYNÍ.....	138
7.10. CO LZE PODNIKOUT?	139

PROZKOUMEJ.....	141
8.1. PRŮZKUM JESKYNÍ	142
8.2. HISTORIE PRŮZKUMU JESKYNÍ A JESKYŇÁŘSKÉ SPOLKY.....	143
8.3. JESKYŇÁŘSTVÍ.....	144
8.3.1. JESKYŇÁŘSKÉ TECHNIKY.....	145
8.3.2. MAPOVÁNÍ JESKYNÍ.....	146
8.3.3. DATABÁZE JESKYNÍ	147
POROZUMĚJ.....	149
9.1. VÝZKUM JESKYNÍ A KRASU	150
9.2. VÝZKUM KRASOVÝCH ZVODNÍ	151
9.3. VÝZKUM JESKYNÍ – SPELEOLOGIE.....	152
9.3.1. MODELOVÁNÍ.....	153
9.3.2. INDIKÁRORY STÁŘÍ A KLIMATU.....	154
9.3.3. BIOSPELEOLOGIE	155
CHRAŇ	157
10.1. UDRŽITELNÁ PÉČE O KRASOVÉ OBLASTI.....	158
10.2. OCHRANA KRASOVÝCH OBLASTÍ	159
10.3. OCHRANA PODZEMÍ	160
10.4. PRAVIDLA PRO JESKYNNÍ TURISTIKU.....	161
10.4.1. MONITORING JESKYNNÍ TURISTIKY	162
10.5. VÝCHOVA	163
10.6. MEZINÁRODNÍ ROK JESKYNÍ A KRASU 2021.....	164
JESKYNĚ POD PATRONACÍ UNESCO	167
11.1. PAMÁTKY SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO VZTAHUJÍCÍ SE K JESKYNÍM A KRASU	168
11.2. GLOBÁLNÍ GEOPARKY UNESCO SE VZTAHEM K JESKYNÍM A KRASU	169
LITERATURA	171
12.1. LITERATURA.....	172
12.2. ZDROJE	173
Poděkování.....	175